

VÝDAVKY VO FIRME

POVINNOSŤ KRÁTIŤ

Podnikateľ môže využívať veci zahrnuté v obchodnom majetku firmy nielen na podnikateľské účely, ale aj na súkromné. Ak tak robí, má povinnosť krátiť daňové výdavky súvisiace s týmto majetkom, pretože tie ovplyvňujú výšku dane z príjmov. Výdavok je v tomto prípade uznaný len v pomernej časti, ustanovenie v zákone o dani z príjmov obmedzuje výšku výdavkov na obstaranie, prevádzkovanie, opravy, udržiavanie a technické zhodnotenie majetku s charakterom osobnej potreby.

Fyzická alebo právnická osoba má na výber nasledujúce možnosti uplatnenia výdavkov:

môže si uplatniť daňové výdavky súvisiace s majetkom vo výške 100 percent len v prípade, ak je majetok využívaný na podnikateľské účely, v prípade, že majetok sa používa výlučne na osobnú potrebu, potom sú súvisiace výdavky nedaňové,

ak daňovník využíva obchodný majetok firmy aj na súkromné účely, uplatňujú sa daňové výdavky vo forme paušálnych výdavkov vo výške 80 percent, má povinnosť krátiť

daňové výdavky, aplikuje si len 80 percent hodnoty výdavkov,

v preukázateľnej výške, a to podľa skutočného využívania majetku na zabezpečenie zdaniteľného príjmu.

MOŽNOSTI UPLATNENIA

Ak daňovník uplatňuje výdavky pri majetku, ktorý používa aj na osobné účely vo forme paušálnych výdavkov, tak môže majetok využívať aj v inom pomere. Uplatní si daňové výdavky v paušálnej výške 80 percent, a to bez ohľadu na to, v akom

pomere sa majetok využíva na súkromné účely.

Pravidlo krátenia daňových výdavkov sa nevzťahuje na nasledujúce výdavky, ktoré sú vždy daňovým výdavkom, a to v plnej výške. Ide najmä o výdavky na osobnú potrebu daňovníka a tie, ktoré súvisia s nehnuteľnosťami daňovníka.

Ďalej sú to výdavky zamestnávateľa na majetok, ktorý poskytol zamestnancovi ako benefit, tie, ktoré vznikajú pri poskytovaní vozidla zamestnancovi na služobné aj súkromné účely a daň z motorových vozidiel.

Ing. Michaela Vetráková

Skutočné náklady vám znížia dane

OPTIMALIZÁCIA

Pre množstvo živnostníkov je najvhodnejší nástroj zníženia daňovej povinnosti práve uplatňovanie výdavkov. Zákon rozoznáva dva druhy účinného využitia nákladov. Je potrebné si vybrať správne.

Monika Hladíková
monika.hladikova@mafrasslovakia.sk

Zákon o dani z príjmov rozoznáva dva typy uplatňovania výdavkov, a to buď skutočné, alebo paušálne.

„Skutočné výdavky sú preukázateľné výdavky, ktoré daňovník zaplatí za tovary a služby, ktoré využíva na dosahovanie svojich zdaniteľných príjmov. Paušálne výdavky sú takzvané výdavky percentom z príjmov,“ vysvetľuje Lucia Cvengrošová, daňová poradkyňa zo Slovenskej komory daňových poradcov.

Znamená to, že ako samostatne zárobkovo činná osoba sa môžete rozhodnúť, aký typ výdavkov si uplatníte. Je potrebné upozorniť, že pri svojom rozhodnutí musíte zotrvať celé daňové obdobie, pretože spôsob uplatňovania nákladov môžete meniť iba k 1. januáru.

Paušálne výdavky

Paušálne výdavky sú teda výdavky percentom z príjmov. V praxi je toto uplatňovanie omnoho jednoduchšie pri vyhotovovaní daňového priznania a množstvo živnostníkov si vyberie práve túto cestu. Tento typ uplatňovania totiž predstavuje zníženie príjmov o 60 percent, najviac do 20-tisíc eur za rok v prípade príjmov z podnikateľskej činnosti, a rovnaké pravidlá platia aj pre použitie diela. Výška paušálnych výdavkov sa nemení ani v prípade, ak človek podnikal iba časť roka.

Ako spresňuje Cvengrošová, tento typ nákladov by teda mali zvážiť osoby, ktorých práca je výsledkom duševnej tvorivej činnosti. Ide najmä o profesie ako tlmochníci, programátori, dizajnéri, no aj účtovníci či daňoví poradcovia. „Paušálne výdavky sa oplatí uplatňovať tým, ktorí dopredu vedú, že ich preukázateľné výdavky sú nižšie, ako ke-

Vedenie účtovníctva môže byť pre niekoho zbytočné.

SNÍMKA: DREAMSTIME

by si uplatnili paušálne výdavky. Oplatí sa aj tým, ktorí vedú, že suma ich preukázateľných výdavkov je o niečo vyššia ako pri paušále, tento rozdiel je však minimálny. Pri rozhodovaní treba brať do úvahy administratívnu náročnosť a náklady s tým súvisiace,“ objasňuje daňová poradkyňa.

Obmedzenia

Pri tomto type uplatňovania nákladov totiž nie je potrebné viesť zariadenie účtovníctva ani daňovej evidencie. Má to však aj svoje nástrahy. Aj v prípade, že máte slobodné povolenie, nie vždy je

60
PERCENT

Výška uplatnenia paušálnych výdavkov.

možné uplatňovať si výdavky percentom. „Tí, ktorí prenajímajú nehnuteľnosť alebo jej časť podľa paragrafu 6 odseku 3, si paušálne výdavky nemôžu uplatniť. Môžu si znížiť základ dane iba o skutočné výdavky.

Rovnako paušálne výdavky nemôžu použiť tí podnikatelia,

ktorí sú celý kalendárny rok pláťiteľmi dane z pridanej hodnoty,“ pripomína Štefan Fedorko, manažér zákazníckej podpory Monney S3 z firmy Solitea Slovensko. Napokon je vhodné dodať, že do paušálnych nákladov sa nezapočítavajú zaplatené odvody. „Podnikateľ si k paušálnym výdavkom môže pripočítať aj výdavky na skutočne, teda preukázateľne zaplatené odvody do Sociálnej a zdravotnej poisťovne,“ poznamenáva poradkyňa Cvengrošová.

Skutočné výdavky

Druhou možnosťou sú teda skutočné výdavky. Ako napovedá

názov, ide o tie náklady, ktoré sú reálne vynaložené na to, aby fyzická osoba dosiahla finančný zisk. Pri tomto type je potrebná vyššia miera administratívnej agendy. Je totižto potrebné viesť si daňovú evidenciu či jednoduché alebo podvojnú účtovníctvo.

Rovnako pre potreby daňovej kontroly je potrebné si odkladať všetky bločky či faktúry na zakúpené veci a služby. „Ako podnikateľ si musíte uchovávať všetky doklady, ktoré ste uhradili počas zdaňovacieho obdobia svojim dodávateľom. Tieto výdavky spočítate a výslednú sumu odpočítate od svojho celkového obratu alebo celkových zdaniteľných príjmov,“ spresňuje manažér Fedorko. Medzi typické náklady patrí kúpa hnutel'ného alebo nehnuteľného majetku, rôzne služby a náklady na prevádzkovanie vozidla.

Prehľad záznamov

Pri skutočných výdavkoch je teda potrebné zvážiť, či sa vám skutočne oplatia. Pri takomto množstve administratívnej agendy sa môžu objaviť rôzne chyby a aj zvýšená miera starostí. Pri rozhodovaní je lepšie začať s evidenciou všetkých skutočných výdavkov. Na základe tejto databázy sa neskôr rozhodnete, čo z možností je pre vás vhodnejšie.

Oplatí sa to najmä tým podnikateľom, ktorí majú veľa vstupov, teda vynakladajú veľa financií na obstarávanie tovarov. Najmä ak presahujú 60 percent z celkového príjmu.

Taktiež sa to oplatí tým, ktorí majú vysoké zárobky a chcú si čo najefektívnejšie optimalizovať daňové povinnosti, prípadne tým, pre ktorých samotný náklad na vedenie účtovníctva alebo daňovej evidencie nepredstavuje veľkú položku.

ÚČTOVNÍCTVO

Paušálne výdavky predstavujú menej starostí

Odborníci z Finančnej správy radia, ako si poradiť pri uplatňovaní výdavkov.

1. Fyzická osoba vykonáva počas zdaňovacieho obdobia činnosť na základe živnostenského oprávnenia a nie je platcom dane z pridanej hodnoty. Dosiahnuté príjmy zo živnosti predstavujú dovedna 12-tisíc eur. V príslušnom zdaňovacom období zaplatila poisťovne na zdravotné a sociálne poistenie vo výške 1 850 eur. Akú výšku výdavkov percentom z príjmov si môže uplatniť?

Uplatní si výdavky percentom z príjmov vo výške 60 percent z úhrnu príjmov zo živnosti vo výške 7 200 eur (12 000 x 0,60). K takto vypočítaným paušálnym výdavkom daňovník pripočíta

zaplatené poisťovne na zdravotné a sociálne poistenie, teda uplatní výdavky v celkovej výške 9 050 eur, čo je 7 200 + 1 850.

2. Daňovník, ktorý nie je platiteľom DPH, dosiahol v príslušnom zdaňovacom období príjem zo živnosti vo výške 23 500 eur. V rovnakom čase dosiahol príjem zo sprostredkovania poistenia, ktorý podľa zákona nie je klasifikovaný ako príjem zo živnosti, vo výške 13 620 eur. Môže daňovník pri príjmoch zo živnosti uplatniť skutočné preukázateľné výdavky a pri príjmoch z činnosti sprostredkovateľa výdavky percentom z príjmov?

Nie. Podľa paragrafu 6 odseku 10 zákona o dani z príjmov daňovník môže uplatniť výdavky percentom z príjmov z úhrnu

menovaných dvoch príjmov podľa odsekov 1 a 2 toho istého paragrafu za predpokladu, že neuplatní skutočné preukázateľné výdavky. Ak sa daňovník rozhodne uplatniť výdavky percentom z príjmov, musí ich uplatniť z úhrnu príjmov zo živnosti a príjmov z činnosti sprostredkovateľa, a to v maximálnej výške 20-tisíc eur. Keďže výdavky vo výške 60 percent z úhrnu zdaniteľných príjmov zo živnosti a z činnosti sprostredkovateľa poistenia predstavujú 22 272 eur (37 120 x 0,60), daňovník v príslušnom zdaňovacom období môže uplatniť paušálne výdavky iba vo výške 20-tisíc eur.

3. Podnikateľka počas celého zdaňovacieho obdobia pracuje na živnosť. Rozhodla sa, že neuplatní skutočné preukázateľné

vynaložené výdavky, ale výdavky percentom z príjmov. V súvislosti s uplatňovaním týchto paušálnych výdavkov si vedie evidenciu v rozsahu príjmov a výdavkov v časovom slede pre potreby zistenia základu dane, o hmotnom a nehmotnom majetku, zásobách, pohľadávkach a záväzkoch. Dokedy je povinná túto evidenciu uchovávať?

Evidenciu pri uplatňovaní výdavkov percentom z príjmov je daňovník povinný uchovávať počas obdobia, v ktorom zanikne právo daň vyrubiť alebo dodatočne vyrubiť podľa paragrafu 69 zákona o správe daní, čo je lehota piatich rokov.

4. Daňovník zarába na základe živnostenského oprávnenia po celý rok. Nie je platcom dane z pridanej hodnoty. Rozho-

dol sa, že neuplatní skutočné preukázateľné vynaložené výdavky, ale výdavky percentom z príjmov, teda paušálne výdavky. V súvislosti s uplatňovaním výdavkov percentom z príjmov daňovník vedie evidenciu vo forme príjmov a výdavkov, majetku a ďalších potrebných náležitostí. Je povinný údaje z tejto evidencie niekde uvádzať?

Daňovník, ktorý pri príjmoch z podnikania uplatňuje výdavky percentom z príjmov, vyznačí túto skutočnosť na príslušnom riadku podávaného daňového priznania, konkrétne pod tabuľkou č. 1 v VI. oddiele na strane 3 daňového priznania. Údaje z vedenej evidencie uvádza do tabuľky č. 1b v VI. oddiele daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby typu B.

Finančná správa

DANE 2022

EXTRA TÝŽDNE
O DANIACH V HN

28. 2.
20 TRIKOV, AKO SI ZNÍŽIŤ
DANE

Zaplatte na nich čo najmenej

1. 3.
20 OTÁZOK O NIŽŠÍCH
DANIACH

STREDA
2. 3.
PAUŠÁLNE A SKUTOČNÉ
VÝDAVKY

Ako si ich uplatniť
v nákladoch

3. 3.
KOMU SA OPLATIA
SKUTOČNÉ VÝDAVKY

Ako si ich zaevidovať

4. 3.
ZDANENIE BENEFITOV
PRE ZAMESTNANCOV